

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/246/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5114220731
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Yvetta Dzugasová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5114220731.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Yvetty Dzugasovej a členov JUDr. Jany Urbanovej a JUDr. Adriany Gallovej, v právnej veci žalobcu: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická 7434/147, Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpeného Advokátska kancelária GOLIAŠOVÁ GABRIELA s.r.o., so sídlom 1. Mája 173/11, Trenčín, IČO: 47 234 679, adresa pre doručovanie: Teplická 7434/147, Piešťany, proti žalovanej: Y. V., nar. XX. XX. XXXX, bytom E. XXX/XX, R. D. H., pôvodne (do 30.06.2016) za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Združenie na ochranu spotrebiteľa BSO Čadca, so sídlom Fraňa Kráľa 2080, 022 01 Čadca, IČO: 42 388 911, zastúpeného spoločnosťou STEHURA & Partners, v.o.s., so sídlom Fraňa Kráľa 2080, 022 01 Čadca, IČO : 47 246 863, o zaplatenie 1.207,63 eur s príslušenstvom, o odvolaní Združenia na ochranu spotrebiteľa BSO Čadca, so sídlom Fraňa Kráľa 2080, 022 01 Čadca, IČO : 423 889 11, proti rozsudku Okresného súdu Žilina č. k. 14C/233/2014-96 zo dňa 10. mája 2016, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 14C/233/2014-96 zo dňa 10. mája 2016 vo výroku, ktorým súd pôvodnému vedľajšiemu účastníkovi vystupujúcemu na strane žalovanej nepriznal náhradu trov konania, potvrdzuje.

V nenapadnutej časti zostáva rozsudok okresného súdu nedotknutý.

Žalobca a žalovaná majú nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi 324,20 eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.). Vo zvyšku súd žalobu zamietol (výrok II.). Súd žalovanej náhradu trov konania nepriznal (výrok III.). Vedľajšiemu účastníkovi na strane žalovanej náhradu trov konania nepriznal (výrok IV.).

2. V odôvodnení rozhodnutia okresný súd uviedol, že na základe úverovej zmluvy zo dňa 02.06.2010 žalobca poskytol žalovanej úver vo výške 2.000,00 eur, ktorý mala uhradiť v 72 splátkach po 55,00 eur mesačne pri ročnej úrokovej sadzbe 23,50 % pri celkových nákladoch spotrebiteľa spojených s poskytnutím úveru 1.812,40 eur s tým, že RPMN bola uvedená v rozpätí do 26,6% do 27,7% s konečnou lehotou splatnosti úveru uvedeného ako 72 mesiacov po poskytnutí úveru do 15. dňa v poslednom mesiaci. Súd zistil, že v zmluve bol uvedený poplatok za možnosť zmeny výšky a počtu splátok 0,30 eur ako aj poistenie výdavkov s úhradou za poistenie + 2,11 eur mesačne. Súd z výpisu úhrad splátok a záväzkov zistil, že dňa 07.06.2010 žalovaná čerpala úver vo výške 2.000,00 eur a spolu uhradila splátky v celkovej výške 1.675,80 eur. Zmluva bola uzavretá dňa 02.06.2010 a tak úverový vzťah medzi stranami sporu sa podľa § 25 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z.z. spravuje ustanoveniami zák. č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch platného ku dňu vzniku právneho úkonu. V nadväznosti na citované ust. zák. č. 258/2001 Z.z. okresný súd konštatoval, že pokiaľ bola v zmluve uvedená sadzba RPMN rozpätím, teda v sadzbe od 26,6 % do 27,7%, súd považoval takéto uvedenie RPMN za neprípustné, keďže veriteľ, ktorý poskytuje úvery širokému okruhu spotrebiteľov musí poučiť pred uzavretím úverovej

zmluvy spotrebiteľa podľa § 4 a nasl. zák. č. 129/2010 Z.z. aj o sadzbe RPMN, musí vedieť určiť aj výšku, minimálne podľa prostriedkov výpočtovej techniky či programového vybavenia. Ak veriteľ v zmluve a v predzmluvnom konaní nepoučí spotrebiteľa o výške RPMN a túto uvádza príkladom, nesplnil si riadne zákonom uložené povinnosti a musí prijať následky porušenia svojich povinností. Ak má byť ako podstatná zmluvná náležitosť zmluvy o spotrebiteľskom úvere sadzba RPMN, nemôže byť určená príkladom. Súd ďalej zistil, že veriteľom uvedená sadzba RPMN bola určená pre výpočet bez zahrnutia poplatkov za možnosť zmeny počtu a výšky splátok a poistenie plus so splatnosťou prvej splátky po 31 dňoch odo dňa poskytnutia a zároveň splatné v posledný deň v mesiaci so splatnosťou druhej splátky 15. deň nasledujúceho mesiaca, teda nižšej ako bola skutočná výška RPMN. V ďalšej časti odôvodnenia súd poukázal na skutočnosť, že v zmluve bolo uvedené poistenie v dvoch variantoch a nebola uvedená možnosť odmietnutia poistného, hoci aj pri názve bolo uvedené POISTENIE VÝDAVKOV (dobrovoľné), dlžník uvedenie dvoch variantov nemusí pochopiť správne, teda že môže úplne odmietnuť poistenie. Formulácia evokovala dojem, že sa jedná o povinné poistenie. Nakoľko poistenie slúži výlučne na poistenie úveru, nie je v poistení uvedená možnosť odmietnutia poistenia, dlžník môže predpokladať, že sa jedná o veriteľom požadované poistenie. Pokiaľ sa preukázateľne na zvolenie možnosti poistenia nevyžaduje iniciatíva - aktívna činnosť dlžníka, dohoda o poistení je súčasťou zmluvy o úvere, je potrebné považovať aj poistenie za súčasť nákladov a zahrnúť ich do výpočtu RPMN. O súčasť poistného ako nákladov spojených s úverom svedčí aj zaradenie jeho výšky do výšky celkovej splátky úveru. Dobrovoľnosť poistného nestačí prejavíť nadpisom pri dvoch variantoch, ale postup je potrebné formulovať tak, že dlžník - spotrebiteľ si musí vyžiadať poistenie aktívne, inak by poistenie úveru nebolo dohodnuté, pričom táto skutočnosť a jej preukázanie zaťažuje veriteľa.

3. V závere odôvodnenia okresný súd konštatoval, že úverová zmluva neobsahovala ani údaj o výške, počte a termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, a preto podľa § 4 ods. 3 zák. č. 258/2001 Z.z. považoval poskytnutý úver za úver bez poplatkov, kedy spotrebiteľ je povinný vrátiť len sumu istiny. Keďže žalobca požičal žalovanej sumu 2.000,00 eur a žalovaná splatila sumu 1.675,80 eur, je povinná zaplatiť žalobcovi rozdiel vo výške 324,20 eur a návrh vo zvyšku zamietol.

4. Pokiaľ sa jedná o príslušenstvo návrhu, žalobcom uplatnené úroky z omeškania, súd návrh v tejto časti zamietol, pretože nezistil, že by sa žalovaná dostala do kvalifikovaného omeškania.

5. O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. nakoľko si však vo väčšom rozsahu úspešná žalovaná nárok na náhradu trov konania neuplatnila, súd jej náhradu trov konania nepriznal.

6. Náhradu trov právneho zastúpenia vedľajšiemu účastníkovi súd nepriznal vzhľadom na ich neúčelnosť, pretože ak mal záujem vedľajší účastník vystupovať na strane žalovanej a podporovať ju v tomto konaní, mal tak urobiť sám. Ak sa rozhodol nechať právne zastúpiť, takéto trovy súd nepovažoval za účelne vynaložené, pretože záujmom vedľajšieho účastníka nie je úspech v konaní, zamietnutie žaloby, ale ochrana práv spotrebiteľa, na ktorej ochranu mimo iného ex offio dohliada aj súd. Ak považoval vedľajší účastník za nevyhnutné, aby žalovanú zastupoval advokát, mohol jej takéto zastúpenie navrhnúť, sprostredkovať. Teda právny zástupca zastupoval záujmy vedľajšieho účastníka ako určitého „zástupcu“ spotrebiteľa, ktorý nemôže byť zainteresovaný na výsledku sporu, sám ako občianske združenie založené za účelom ochrany práv spotrebiteľa vznikol aj na to, aby v prípade nevyhnutnosti vystupoval na strane spotrebiteľov, nie však na to, aby paušálnym zahlásením vstúpil „vniesol“ činnosť advokáta do konania.

7. Proti tomuto rozsudku podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie v tom čase vedľajší účastník na strane žalovanej Združenie na ochranu spotrebiteľa BSO, Čadca, so sídlom Fraňa Kráľa 2080, 022 01 Čadca, IČO : 42 388 911 (ďalej aj „Združenie“), a to proti jeho výroku o trovách konania, ktorý sa domáhal jeho zrušenia v napadnutej časti a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie.

8. Uviedol, že nesúhlasí s obsahom napadnutého rozhodnutia vo výroku o trovách konania, ktoré považuje za nesprávne. Procesná aktivita vedľajšieho účastníka súvisí s ochranou spotrebiteľa, ktorej sa priznáva význam pri zvyšovaní kvality života spotrebiteľov. Poukázal pritom na rozsudok súdneho dvora Mostaza Claro C - 168/05, bod 37, z ktorého vyplýva, že okrem toho, smernica, ktorá smeruje k posilneniu ochrany spotrebiteľa, predstavuje podľa článku 3 ods. 1 písm. t) ES opatrenie nevyhnutné na splnenie poslania zverenému spoločenstvu, najmä na zvýšenie životnej úrovne a kvality života v celom spoločenstve. Takýmto prostriedkom ochrany môže byť aj inštitút náhrady trov konania, v rámci ktorého nemožno poprieť aj jeho sankčnú povahu. V tejto súvislosti Združenie poukázalo na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp.zn. 7MCdo/4/2010 zo dňa 14.09.2011 i uznesenie Ústavného súdu SR sp.zn. II. ÚS 281/2011 zo dňa 16.06.2011. Odvolateľ ďalej zdôraznil, že ako vedľajší účastník konania - občianske združenie, ktorého účelom je ochrana spotrebiteľa, vstúpil do konania za účelom

ochrany spotrebiteľa, čo je jeho hlavným cieľom. Keďže predmetný spor bol pomerne komplikovaný, považoval za nevyhnutné v konaní nechať sa zastúpiť advokátom za účelom účinnej ochrany práv spotrebiteľa. Z tohto dôvodu odvolateľ zdôraznil, že jeho vystupovanie v konaní bolo účelné, nakoľko predložil vecné vyjadrenie, v ktorom poukázal na konkrétne porušenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktorých sa dopustil žalobca, zúčastnil sa pojednávania, kde sa vecne vyjadril vo veci. Akcentoval, že spotrebiteľ je v prípade týchto súdnych sporov vždy slabšou stranou vo vzťahu k žalobcovi ako dodávateľovi. Žalobca disponuje širokými technickými a personálnymi možnosťami, ktoré sú ďaleko nad možnosti samotného spotrebiteľa, a to od počiatku, prípadne ešte pred vznikom samotného zmluvného vzťahu. Občianske združenie nedisponuje ničím takým, nemá ani dostatočné finančné prostriedky na základné zabezpečenie svojho chodu (tlač, poštovné a podobne). Samotní členovia Združenia vykonávajú posúdenia, podávajú vyjadrenia v rámci svojho voľného času s cieľom ochrániť práva spotrebiteľa, keďže sami okúsili nekalé praktiky niektorých dodávateľov a zjavnú nevyváženosť spotrebiteľských zmlúv. Odvolateľ v tomto smere poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Žiline sp.zn. 5Co/193/2015 zo dňa 19.05.2015, keď zdôraznil, že súčasťou princípu rovnosti strany je aj právo nechať sa zastúpiť advokátom ako odborne spôsobilou osobou. Samotný predmet činnosti Združenia pritom automaticky nezakladá aj odbornosť a skúsenosť Združenia. Navyše, advokát je za výkon a kvalitu poskytovaných služieb zodpovedný a túto musí aj garantovať. Samotné osoby práva znalé majú právo, aby boli zastúpené v konaní advokátom. V prípade, že sa nájde efektívny spôsob pre činnosť Združenia s pomocou advokátskych kancelárií, vynárajú sa úvahy o nehospodárnosti, nadbytočnosti a účelovosti právneho zastúpenia. Práve o to ide nečestným dodávateľom (s nemorálnymi úrokmi, s neprijateľnými, a teda neplatnými zmluvnými podmienkami), aby sa neoplatilo uplatňovať na súdoch nároky spoliehajúc sa na to, že neinformovaní a rezignovaní spotrebiteľia sa brániť nebudú a súd spotrebiteľom ochranu ex offio neposkytne. Vedľajší účastník ako každý iný účastník sporového konania má garantované základné právo podľa článku 47 Ústavy SR, a teda aj právo na právnu pomoc. Takéto právo teda nepochybne patrí žalobcovi ako účastníkovi konania, vedľajšiemu účastníkovi podľa § 93 ods. 4 O.s.p. a taktiež žalovanému. Občiansky súdny poriadok túto možnosť upravuje v § 24 a nasl. Podľa odvolateľa v danom prípade bola služba odbornej osoby - advokáta nevyhnutná, pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotno-právny aspekt), ale aj schopnosťou toto právo náležite uplatniť (procesno-právny aspekt), a to úspešne dosiahol najmä vďaka odbornému zastúpeniu advokátom. Zároveň odvolateľ poukázal aj na najnovší nález Ústavného súdu SR sp.zn. IV. ÚS 84/2014 zo dňa 23.05.2014, ktorý sa vyslovil v tom smere, že trovy konania vzniknuté v súvislosti so zastúpením účastníka advokátom je potrebné zásadne považovať za vynaložené účelne na riadne uplatňovanie, resp. bránenie práva na súde. Ustanovenie § 94 ods. 4 O.s.p. výslovne upravuje, že vedľajší účastník má v konaní rovnaké práva a povinnosti ako účastník, z toho možno vyvodiť len jeden záver, a to, že vedľajší účastník má (rovnako ako akýchkoľvek hlavný účastník) právo na právnu pomoc pred súdmi, čo je základné ústavné právo (článok 47 ods. 2 Ústavy SR), ktoré v rámci civilného súdneho konania realizuje možnosť zabezpečiť si kvalifikované právne zastúpenie splnomocneným právnym zástupcom - advokátom a samozrejme má i právo na náhradu trov konania, kam podľa § 137 ods. 1 O.s.p. patrí bez akýchkoľvek pochybností aj náhrada trov právneho zastúpenia. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach nevylučuje, aby účastník odborne spôsobilý hájiť svoje záujmy v konaní pred súdom sa mohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním (citované z uznesenia Krajského súdu v Žiline sp.zn. 7Co/279/2015 zo dňa 30.06.2015).

9. Žalobca sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

10. Žalovaná zostala v odvolacom konaní nečinná.

11. Primárne odvolací súd dáva do pozornosti, že účinnosťou zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok, t.j. od 01.07.2016, zanikol inštitút vedľajšieho účastníctva upraveného v § 93 O.s.p. Keďže v prechodných ustanoveniach CSP nie je otázka ďalšieho trvania vedľajšieho účastníctva výslovne uvedená, nemôže vedľajší účastník plynulo pokračovať v konaní aj po 01.07.2016, t.j. za účinnosti CSP.

12. Zároveň je potrebné zdôrazniť, že združenie na ochranu práv spotrebiteľa nie je intervenient podľa § 81 a nasl. CSP, môže však v konaní pokračovať ako osobitný subjekt podľa § 95 CSP, ale iba za splnenia predpokladov uvádzaných v citovanom zákonnom ustanovení, t.j. a) súhlas strany udelený po 01.07.2016 a b) následné pribratie osobitného subjektu uznesením súdu do konania. Iniciatíva v tomto smere musí vo vzťahu k súdu smerovať od združenia na ochranu práv spotrebiteľa. Okrem

toho združenie na ochranu práv spotrebiteľa môže od 01.07.2016 vystupovať v konaní na základe plnomocenstva, ktoré mu udelí strana sporu. Doterajší vedľajší účastník podľa § 93 O.s.p. sa automaticky od 01.07.2016 nepretransformoval na osobitný subjekt podľa § 95 CSP. Ak teda združenie na ochranu práv spotrebiteľa nepredložilo súdu súhlas strany (v súdnej veci žalovaného) udelený po 01.07.2016, keď takýto jeho súhlas absentoval aj do uvedeného dátumu, aktuálne už nemôže vystupovať v konaní pre absenciu podmienok upravených v ust. § 95 CSP.

13. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP a contrario) preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 CSP, viazaný odvolacími dôvodmi v zmysle ust. § 380 CSP a toto rozhodnutie v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP ako vecne správne potvrdil.

14. Vzhľadom na to, že vec bola predložená krajskému súdu na rozhodnutie za účinnosti nového procesného kódexu (zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok), odvolací súd bol povinný pri svojom postupe aplikovať novú úpravu (§ 470 ods. 1 CSP) s tým, že účinky procesných úkonov súdu prvej inštancie i strán ostali zachované (§ 470 ods. 2 CSP). Zároveň v ďalšej časti odôvodnenia krajský súd prispôbil terminológiu novej úpravy, ktorá reguluje civilné sporové konanie.

15. Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvej inštancie. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, pre rozhodnutie o trovách vedľajšieho účastníka, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ust. § 157 ods. 2 (účinné v čase rozhodnutia okresného súdu, aktuálne sú kritériá odôvodnenia rozsudku predmetom úpravy § 220 CSP). Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj odvolací súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 387 ods. 2 CSP).

16. Odvolacie námietky Združenia na ochranu spotrebiteľa BSO Čadca odvolací súd nepovažoval za dôvodné.

17. Odvolací v zásade nespochybňuje právo vedľajšieho účastníka na právne zastúpenie advokátom, avšak zhodne s názorom okresného súdu nepovažuje trovy, ktoré odvolateľ v súvislosti s právnym zastúpením vynaložil za účelne vynaložené. Paušálny vstup Združenia v pozícii vedľajšieho účastníka do nespočetných konaní, v ktorých vystupuje ako žalobca obchodná spoločnosť Home Credit Slovakia, a.s., bez ohľadu na stav konania, vôľu spotrebiteľa/-ov a bez vedomostí o predmete konkrétneho sporu, navodzuje dojem, že účelom vstupu Združenia nebola ochrana práv konkrétneho spotrebiteľa/-ov, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Skutočnosti, že odvolateľ vstúpil do predmetného konania ako vedľajší účastník podľa § 93 ods. 2 O.s.p. bez bližšej znalosti veci, nasvedčuje jeho oznámenie o jeho vstupe do konania zo dňa 01.10.2014, v ktorom uviedol len označenie žalobcu, meno a priezvisko žalovaného, predmet konania a jeho spisovú značku, pod ktorým je vedené na Okresnom súde Žilina, so žiadosťou o doručenie návrhu na začatie konania (žaloby) s prílohami a kópie rozhodnutia súdu v predmetnej veci. Z uvedeného možno vyvodiť záver, že vedľajší účastník na strane žalovaného vstupoval do konania bez znalosti veci, bez vedomostí o predmete konania a vedomostí o strane, ktorej záujmy mal podporovať. Takmer absolútne totožné vyjadrenie vo veci samej tento vedľajší účastník predložil/predkladá v niekoľkých ďalších desiatkach súdnych sporov. Vo vzťahu k podaniu právneho zástupcu Združenia (vyjadrenie k návrhu navrhovateľa o zaplatenie 1.207,63 Eur s príslušenstvom zo dňa 28.11.2015, ktoré došlo na Okresný súd Žilina dňa 01.12.2014) treba zdôrazniť, že do svojho podania len „vpisuje“ údaje napr. o označení veci, strany, čísla a dátumu uzavretia zmluvy a pod. do vopred pripraveného textu. Takmer absolútne totožné vyjadrenie k žalobe toto Združenie ako vedľajší účastník predložil v niekoľkých ďalších desiatkach súdnych sporov. Takúto činnosť rozhodne nemožno považovať za tak odborne náročnú, ktorá by bola vyžadovala úplné právnické vysokoškolské vzdelanie, vrátane príslušnej advokátskej praxe. Jedná sa totiž o bežné administratívne úkony, ktoré vedľajší účastník - ako občianske združenie kreované práve na ochranu práv spotrebiteľa - je spôsobilé vykonať samostatne a bez akýchkoľvek zásadnejších problémov.

18. Vo vzťahu k širším súvislostiam, na ktoré v podstate poukazuje odvolateľ vo svojom oprávnom prostriedku, krajský súd dodáva, že hľadisko účelnosti trov právneho zastúpenia v prípade zastupovania vo väčšom množstve totožných prípadov (relevantným je už počet dosahujúci niekoľko desiatok)

uplatňuje štandardne vo svojej rozhodovacej činnosti. To znamená, že rovnako posudzuje účelnosť trov právneho zastúpenia (okrem iného) u dodávateľov i u spotrebiteľov, pričom základom je vedomosť, predovšetkým z vlastnej rozhodovacej činnosti (§ 186 CSP), o početnosti argumentačne totožných úkonov právnej služby, v rámci ktorých sa iba obmieňajú údaje o jednotlivých účastníkoch, o spisových značkách súdneho konania, o označení zmlúv, o časových údajoch a pod.

19. Pokiaľ ide o iné rozhodnutia súdov, je zrejmé, že rozhodovacia prax súdov bola najmä v minulosti (v značnej miere) rozdielna. Zároveň je potrebné doplniť, že otázka účelnosti je posudzovaná vo vzťahu ku konkrétnostiam každej jednotlivej veci.

20. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6M Cdo 5/2013 zo dňa 19.03.2014, v ktorom Najvyšší súd SR rozhodoval o mimoriadnom dovolaní generálneho prokurátora Slovenskej republiky. Uvedené rozhodnutie riešilo práve otázku rozhodovania o trovách konania vedľajšieho účastníka a hodnotenie účelnosti vynaloženia takýchto trov. Dovolací súd vyslovil záver, že trovy konania vzniknuté zastupovaním advokátom v tzv. hromadných veciach, kde sa obsah jednotlivých podaní mení len o aktualizáciu tej - ktorej veci a jej individualizáciu na súdoch v Slovenskej republike nemožno považovať za trovy nevyhnutne vynaložené na riadne bránenie práva na súde. V takomto prípade zastupovanie advokátom nezodpovedá účelu, ktorý sleduje procesné právo inštitútom zastupovania advokátom v súdnom konaní. Zdôraznil, že právo na právnu pomoc a náhrada trov konania sú dve rozdielne veci, ktoré síce spolu súvisia, avšak nie sú neoddeliteľné. Právo na náhradu trov konania (včítane tých, ktoré vznikli v súvislosti so zastupovaním advokátom) totiž závisí od iných predpokladov, než možnosť nechať sa zastupovať advokátom. Správnosť tohto názoru možno dokumentovať aj tými súdnymi konaniami, v ktorých sa účastníkom náhrada trov konania nepriznáva (napr. rozvod manželstva, kde žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania a ďalšími) a účastníci konania pritom majú právo nechať sa v súdnom konaní zastupovať. Ak teda súd neprizná náhradu trov konania úspešnému účastníkovi, keď dospeje k záveru, že trovy nevynaložil účelne, nejde o porušenie práva na právnu pomoc. Vedľajší účastník sa preto mohol dať zastupovať v súdnom konaní advokátom, avšak trovy, ktoré vynaložil v tejto súvislosti, nemožno považovať za trovy účelné.

21. Obdobne Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení sp. zn. 2SŽi/6/2014 zo dňa 16.04.2014 konštatoval, že súdne konanie nemôže popierať svoje skutočné spoločenské poslanie a nemôže sa stať len nástrojom, slúžiacim na vytváranie ľahkého a neodôvodneného zisku na úkor protistrany, spočívajúceho v zaplatení nákladov na zastúpenie advokátom. Porušením práva na spravodlivý proces podľa čl. 46 Ústavy SR a práva na právnu pomoc v konaní pred súdmi podľa jej čl. 47 preto nie je také rozhodnutie súdu, ktorým súd neprizná účastníkovi náhradu nákladov na zastupovanie advokátom, lebo ich nevyhodnotí ako účelne vynaložené. Pritom pravidlo, podľa ktorého možno úspešnému účastníkovi priznať len náhradu účelne vynaložených nákladov, sa vzťahuje na akékoľvek náklady konania, teda aj náklady spojené so zastupovaním advokátom (na odmenu za zastupovanie, paušálnu náhradu hotových výdavkov a náhradu za daň z pridanej hodnoty). Za účelne vynaložené náklady podľa § 142 ods. 1 O.s.p. (teraz § 251 CSP - poznámka odvolacieho súdu) možno považovať len také náklady, ktoré musel účastník nevyhnutne vynaložiť, aby mohol riadne hájiť svoje porušené alebo ohrozené subjektívne právo na súde. Náklady spojené so zastúpením advokátom tomuto vymedzeniu spravidla zodpovedajú. Tomuto pravidlu však nemožno prisudzovať absolútnu, bezvýnimočnú povahu; môžu sa vyskytovať i situácie, za ktorých náklady spojené so zastúpením advokátom nemožno považovať za nevyhnutné pre riadne uplatňovanie alebo bránenie práva na súde. O taký prípad pôjde najmä zneužitia práva na zastúpenie advokátom (pozri aj nález Ústavného súdu Českej republiky z 25. 07. 2012 sp. zn. I. ÚS 988/12).

22. Odvolací súd len pre úplnosť dodáva, že dňom 01.05.2014 nadobudlo účinnosť ustanovenie § 5b zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ktoré bolo do nášho právneho poriadku zavedené z dôvodu potreby ochrany spotrebiteľských práv, ktoré často nebývajú efektívne uplatňované (predovšetkým z dôvodu nedostatku vedomostí), a tiež s ohľadom na pretrvávajúci stav žalovania premlčaných nárokov zo strany dodávateľov. Na jeho základe orgán rozhodujúci o nárokoch zo spotrebiteľskej zmluvy (vrátane súdu) prihliada aj bez návrhu na nemožnosť uplatnenia práva, na oslabenie nároku predávajúceho voči spotrebiteľovi, vrátane jeho premlčania alebo na inú zákonnú prekážku alebo zákonný dôvod, ktoré bránia uplatniť alebo priznať plnenie predávajúceho voči spotrebiteľovi, aj keď by inak bolo potrebné, aby sa spotrebiteľ týchto skutočností dovolával. Spotrebiteľ

ako slabšia strana v spore má tak v dostatočnej miere garantovanú ochranu svojich práv v spore s dodávateľom vzniknutom zo spotrebiteľskej zmluvy.

23. V nenapadnutých výrokoch ostal rozsudok okresného súdu nedotknutý.

24. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol krajský súd podľa § 262 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 a § 396 ods. 1 CSP tak, že priznal žalobcovi ako úspešnej procesnej strane nárok na ich náhradu v rozsahu 100 %. Rovnako priznal žalovanej nárok na náhradu týchto trov v rozsahu 100 %. O výške náhrady trov tohto štádia konania rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia vyšší súdny úradník súdu prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

25. Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)